

Μακεδονικά

Τόμ. 4, Αρ. 1 (1960)

Romania, Stephen Fischer Galati editor

Βασ. Λαούρδας

doi: [10.12681/makedonika.761](https://doi.org/10.12681/makedonika.761)

Copyright © 2015, Βασ. Λαούρδας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Λαούρδας Β. (1960). Romania, Stephen Fischer Galati editor. *Μακεδονικά*, 4(1), 600–601.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.761>

Ξεων τῶν Γάλλων κατὰ τὴν εἰς Μοσχόπολιν διαμονήν των ἀπὸ τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1916 μέχρι τῆς 20 Μαΐου 1920, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τὴν καταστροφὴν, τὴν ὁποίαν ἐπέφερον οἱ Γάλλοι καὶ τὰς προσπαθεῖας ἀναδιοργανώσεως τῆς ζωῆς μέχρι τοῦ 1930. Τὴν διεξοδικὴν αὐτὴν ἔκθεσιν τὴν συμπληρῶνει εἰς τὸ τέλος διεξοδικὸς καὶ χρησιμώτατος πίναξ ὀνομάτων.

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

R o m a n i a, Stephen Fischer Galati editor. Mid-European Studies Center of the Free Europe Committee Inc. 1957, σελ. 399.

Ὁ ὧς ἄνω περὶ Ρουμανίας τόμος τοῦ Κέντρου Μεσο-Ευρωπαϊκῶν Μελετῶν ἀκολουθεῖ καὶ αὐτὸς τὸ σχέδιον τῶν δύο ἄλλων, περὶ Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἀλβανίας, τῶν ἐκδοθέντων ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἰδρύματος, καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψιν αὐτὴν εἶναι πολὺ χρησιμὸς ἐργασία. Εἰς τὸ ἱστορικὸν ὅμως τμῆμα του, τὸ γραφὲν ἀπὸ τὸν κ. Stephen Fischer Galati, καθηγητὴν τῆς ἱστορίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Wayne, δὲν εἶναι δυστυχῶς ἀπηλλαγμένους ἀπὸ τὴν φανατικῶς ἐθνικιστικὴν τάσιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κυριαρχοῦνται καὶ οἱ ἄλλοι δύο τόμοι. Παραθέτω ἐν μεταφράσει ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Φαναριωτῶν. «Ἡ φαναριωτικὴ φάσις τῆς Ρουμανικῆς ἱστορίας ἔχει θεωρηθῆ ἀπὸ τοὺς περισσοτέρους ἱστορικοὺς ὡς καταστρεπτικὴ... Αὐτὸς οὗτος ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀξιώματος, τὸ ὁποῖον ἐξηγοῦτο ἀπὸ τὴν καταβολὴν μεγάλων χρηματικῶν ποσῶν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλῃν... ὠδήγησεν εἰς ἀκόμη χειροτέραν κατάστασιν ἐν Μολδαβίᾳ καὶ Βλαχίᾳ... Αὐτὸ τὸ χάος ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου ἐπιπέδου τοῦ κράτους συνωδεύετο ἀπὸ ἀνοικτίριμονα οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀγροτῶν... Οἱ Φαναριῶται ἡγεμόνες ὄχι μόνον ὠδήγησαν τοὺς χωρικοὺς εἰς τὸ χεῖλος τῆς καταστροφῆς ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ ἐπίσης ἐπέδρασαν κατὰ τρόπον ἀτυχῆ ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς συνθέσεως καὶ τῶν κοινωνικῶν ἠθῶν τῆς ἐποχῆς των... Οἱ Φαναριῶται ἡγεμόνες καὶ τὸ περιβάλλον αὐτῶν ἐκ Ρουμάνων βογιάρων καὶ Ἑλλήνων ἐμπόρων καὶ πολιτικῶν ἠμπόδιον τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς μέσης ἀστικῆς τάξεως ἐκτὸς τῶν Ἑλλήνων ἐμπόρων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν οἱ κύριοι πράκτορες τῆς Φαναριωτικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Οἱ Ἕλληνες μάλιστα ἔφθασαν μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ ἐξαπατοῦν τὸ κράτος ὑποβάλλοντες λογαριασμοὺς διὰ δημόσια ἔργα, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε εἶχον γίνεαι καὶ ἀπηγόρευσαν τὴν νόμιμον λαθρεμπορικῶς διὰ νὰ πωλοῦνται εἰς ὑψηλὰς τιμὰς. Ὀλίγα ἄλλα ἐθνικότητες ἠσυχολήθησαν μὲ τὸ ἐμπόριον. Ὀλίγοι μόνον Ἀρμένιοι, Μακεδόνες καὶ Ἑβραῖοι ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιτύχουν κάτι [ὁ συγγραφεὺς τοῦτο τὸ λέγει picked up the crumbs falling from the Greek feast on Romanian Soil]... Ἡ ρουμανικὴ τάξις τῶν εὐγενῶν καὶ τὸ ἑλληνικὸν περιβάλλον τῶν ἡγεμόνων συμμετέσχον ἐλευ-

θέρως εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτὴν τοῦ πλούτου τῆς χώρας καὶ δὲν ἐδίσταζον νὰ προδίδουν ἢ καὶ ἀκόμη νὰ δολοφονοῦν συναγαστάς...». Ἀπορεῖ κανεὶς ἀναγινώσκων τὰς κρίσεις αὐτάς. Τὰ βιβλία τοῦ Mid-European Center γράφονται διὰ νὰ περιγράψουν τὰς ὑπὸ κομμουνιστικὸν ζυγὸν χώρας τῶν Βαλκανίων ἢ διὰ νὰ ἔξασκoῦν πολεμικὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος;

ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑΣ

Djoko Slijepcevic', The Macedonian Question. The Struggle for Southern Serbia. Translated by James Larkin. The American Institute for Balkan Affairs, Chicago, Illinois, 1959, σελ. 267.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, καταγόμενος ἀπὸ τὴν Ἑρζεγοβί-
νην, ἐσπούδασεν εἰς τὰς θεολογικὰς σχολὰς, τὰς ὁποίας ἔχει ὑπὸ τὴν προ-
στασίαν τοῦ τῶν Σερβικῶν Πατριαρχεῖον, ἡσχολήθη δὲ κυρίως μὲ τὴν ἱστο-
ρίαν τῆς σερβικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς βουλγαρικῆς ἐκκλησίας. Τὸ πρῶτον δημο-
σίευμά του, τὸ 1936, ἦτο ἡ διδακτορικὴ του διατριβὴ περὶ τοῦ Stevan
Stratimirovich, μητροπολίτου εἰς τὸ Sremski Karlovci, ὡς ἐκκλησιαστι-
κῆς, ἐθνικῆς, πολιτικῆς καὶ πολιτιστικῆς προσωπικότητος. Ἄλλαι δημο-
σιεύσεις του εἰς μὲν τὴν σερβικὴν γλῶσσαν εἶναι 1) περὶ τοῦ Παΐσιου, πα-
τριάρχου τοῦ Pech, καὶ τῆς καταργήσεως τοῦ πατριαρχείου τοῦ Pech τὸ
1766, 2) περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῆς Ἑρζεγοβίνης καὶ τῶν ἐπι-
σκόπων αὐτῆς ἀπὸ τὸ 1219 μέχρι τοῦ 1905 καὶ 3) περὶ τῶν Ναζαρινῶν εἰς
τὴν Σερβίαν, εἰς δὲ τὴν γερμανικὴν 1) περὶ τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου ἐκ-
κλησίας καὶ 2) περὶ τῆς Βουλγαρικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ 1944
μέχρι τοῦ 1956. Ἐπὶ πλεόν τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτῶν ἐργασιῶν του ἔχει
ἐπίσης δημοσιεύσει πολλὰ ἄρθρα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐθνικὴν καὶ πολιτι-
στικὴν ἱστορίαν τῆς Σερβίας. Τὸ 1939 ἐξελέγη ὑφηγητὴς τῆς ἱστορίας τῆς
σερβικῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ σερβικοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον θεο-
λογικὴν σχολὴν τοῦ Βελιγραδίου, ἀπὸ δὲ τοῦ 1948 καὶ πέραν ζῆ μακρὰν
τῆς πατρίδος του, κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τὴν Βέρνην καὶ τώρα εἰς τὸ Μόναχον.

Τὸ «Ἀμερικανικὸν Ἰνστιτούτον διὰ βαλκανικὰς ὑποθέσεις», ὑπὸ τὴν
αἰγίδα τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη τὸ περὶ τοῦ Μακεδονικοῦ ζητήματος ἔργον τοῦ
συγγραφέως, εἶναι ἐν καθαρῶς ἰδιωτικὸν ἴδρυμα μὲ γραφεῖον εἰς τὸ Σικά-
γο τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ μὲ συμβούλιον ἀποτελούμενον ἀπὸ Σέρ-
βους πρόσφυγας εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Σκοπὸς τοῦ Ἰνστιτούτου, καθ' ἃ ἀνα-
γράφονται εἰς τὸ πρόγραμμά του, εἶναι 1) «νὰ καταστήσῃ εἰς τὸν πολιτι-
στικὸν κόσμον γνωστὸν τὸ ἔνδοξον παρελθὸν τῶν Σέρβων καὶ τὴν ἱστο-
ρίαν των καὶ νὰ δείξῃ ὅτι οἱ Σέρβοι δικαιοῦνται βοήθειας ἐκ μέρους τῶν
ἐλευθέρων λαῶν διὰ νὰ ἀπαλλαγῶν ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν δουλείαν», 2)
«νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν τιμὴν τοῦ Σερβικοῦ ἔθνους διὰ τῆς ἀντικρούσεως τῶν
ψευδολογιῶν, αἱ ὁποῖαι λέγονται εἰς βάρος του ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του», 3)